

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/9/2025
Identifikačné číslo spisu:	1420010214
Dátum vydania rozhodnutia:	05.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1420010214.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaniča na neverejnom zasadnutí konanom 5. marca 2025 v Bratislave, v trestnej veci obvineného R. Q., o dovolaní obvineného proti trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 0T/91/2020, z 22. júla 2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 0T/91/2020, zo 6. marca 2023

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného R. Q. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava IV trestným rozkazom, sp. zn. 0T/91/2020, z 22. júla 2020, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 22. júla 2020, uznal obvineného R. Q. za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tam podrobne rozvedenom skutkovom základe.

Obvinenému bol podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 4, § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), § 41 ods. 1 Trestného zákona, uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere dva roky. Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona súd obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a uložil probačný dohľad. Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona ustanovil skúšobnú dobu vo výmere štyri roky. Podľa § 51 ods. 3 písm. b) Trestného zákona uložil obvinenému obmedzenie spočívajúce v zákaze požívať alkoholické nápoje a iné návykové látky počas skúšobnej doby a podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil obvinenému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov vo výmere tri roky a šesť mesiacov.

Následne Okresný súd Bratislava IV uznesením, sp. zn. 0T/91/2020, zo 6. marca 2023 postupom podľa § 52 ods. 1 Trestného zákona rozhodol, že odsúdený R. Q. sa neosvedčil a trest sa vykoná, pričom podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil obvineného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Proti trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 0T/91/2020, z 22. júla 2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 0T/91/2020, zo 6. marca 2023 podal obvinený R. Q. prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Ľuboša Jurča dovolanie s poukazom na údajné naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

Obvinený v dovolaní v podstate namieta:

„Podávam dovolanie proti rozsudku (poznámka - správne ide o trestný rozkaz) Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 0T/91/2020, z 22.7.2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 0T/91/2020 zo 6.3.2023.

Dňa 22. júla 2020 vydal Okresný súd Bratislava IV Trestný rozkaz, sp. zn. 0T/91/2020, právoplatný 22. júla 2020, ktorým uložil klientovi trest odňatia slobody v trvaní (2) roky s podmieneným odkladom probačného dohľadu na skúšobnú dobu v trvaní (4) roky. Skúšobná doba klientovi plynula od 23. júla 2020 do 22. júla 2024. Dňa 6. marca 2023 vykonal Okresný súd Bratislava IV, verejné zasadnutie v neprítomnosti klienta na ktorom prijal uznesenie, ktorým vyslovil, že klient sa v skúšobnej dobe (4) roky neosvedčil a trest v trvaní (2) roky sa vykoná. V tomto konaní rozhodovala sudkyňa JUDr. Jana Grendárová, čo podľa názoru klienta nebol zákonný postup, nakoľko mala byť vylúčená zo všetkých ďalších vecí, ktoré rozhodovala o klientovi. Tento postup súdu považuje klient za porušenie svojho práva na spravodlivý a zákonný proces ako aj práva na nestranného a nezáujatého sudcu a tento dôvod klient označuje ako dovolací dôvod a žiada, aby dovolací súd toto pochybenie uznal a predmetný rozsudok zrušil. Dňa 15. decembra 2023 vydal Mestský súd Bratislava I, sp. zn. B4 - 0T/91/2020, vyjadrenie v ktorom klientovi oznámil, že nie sú splnené podmienky na započítanie výkonu trestu odňatia slobody v konaní OS Bratislava IV, sp. zn. 0T/115/2021, do aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody, nakoľko klientovi nebol uložený súhrnný, úhrnný ani spoločný trest ani rozsudkom nebolo zrušené predchádzajúce iné rozhodnutie. Na základe vyššie uvedeného je možné skonštatovať, že klient počas plynutia skúšobnej doby (4) rokov od 23. júla 2020 do 22. júla 2024 (OS BA IV, sp. zn. 0T/91/2020) spáchal trestný čin (OS BA IV, sp. zn. 0T/115/2021) za ktorý bol právoplatne odsúdený na (1) rok , ktorý aj vykonal, avšak súd nepostupoval zákonným spôsobom, nakoľko mal prikročiť k zrušeniu trestného rozkazu, sp. zn. 0T/91/2020, a mal uložiť súhrnný trest odňatia slobody v konaní, sp. zn. 0T/115/2021. Tento postup súdu považuje klient za porušenie svojho práva na spravodlivý a zákonný proces ako aj práva na nestranného a nezáujatého sudcu a tento dôvod klient označuje ako dovolací dôvod a žiada, aby dovolací súd toto pochybenie uznal a predmetný rozsudok zrušil. Dňa 23. decembra 2021 vydal Okresný súd Bratislava IV trestný rozkaz, sp. zn. 0T/115/2021, právoplatný 23. decembra 2021, ktorým ho uznal za vinného pre spáchanie trestného činu podľa ustanovenia § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a odsúdil ho na trest odňatia slobody vo výmere (1) rok. Klient tento trest vykonal v rozpätí od 21. decembra 2021 do 21. decembra 2022. Klient namieta, že bolo porušené jeho právo na plynulé vykonanie trestov odňatia slobody, nakoľko počas výkonu trestu od 21. decembra 2021 do 21. decembra 2022 plynula klientovi skúšobná doba počas ktorej spáchal trestný čin a súd mal teda premeniť podmienku na trest odňatia slobody tak, aby 4 tresty nasledovali plynulo za sebou. Tento postup súdu považuje klient za porušenie svojho práva na spravodlivý a zákonný proces ako aj práva na nestranného a nezáujatého sudcu a tento dôvod klient označuje ako dovolací dôvod a žiada, aby dovolací súd toto pochybenie uznal a predmetný trestný rozkaz zrušil.“

Obvinený R. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

I. podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil rozsudkom, že rozsudkom (poznámka - správne ide o trestný rozkaz) Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 0T/91/2020, z 22.7.2020 a konaním, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon, a to v neprospech odsúdeného,

II. podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok (poznámka - správne ide o trestný rozkaz) Okresného Bratislava IV, sp. zn. 0T/91/2020, z 22.7.2020,

III. podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Mestskému súdu Bratislava I, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor, ktorý uviedol:

„Z dovolania vyplýva, že hlavným dôvodom dovolania je skutočnosť, že v inej trestnej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava IV, pod sp. zn. 2T/35/2021 bola zákonná sudkyňa JUDr. Jana Grendárová vylúčená uznesením Krajského súdu Bratislava pod sp. zn. 4Tos/79/2022 z 22. septembra 2022 z

vykonávania úkonov trestného zákona v trestnej veci obžalovaného R. Q.Á. vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 2T/35/2021. V dovolaní obhajca odsúdeného navrhuje preto zrušiť trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 0T/91/2020, z 22. júla 2020, pričom následným uznesením zo 6. marca 2023 v tej istej trestnej veci mala zákonná sudkyňa JUDr. Jana Grendárová porušiť zákon tým, že vo veci rozhodovala, nakoľko mala byť vylúčená v inej trestnej veci odsúdeného R. Q.. K uvedenému je potrebné uviesť, že predmetný trestný rozkaz si odsúdený R. prevzal počas výsluchu na Okresnom súde Bratislava IV 22. júla 2020, lehota na podanie dovolania podľa § 370 ods. 1 Trestného poriadku mu teda uplynula 22. júla 2023. V súvislosti s napadnutým uznesením Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 0T/91/2020-129, zo 6. marca 2023 právoplatným 25. marca 2023, ktorým bolo rozhodnuté o premene trestu odsúdeného R. Q. je potrebné uviesť, že ide o také rozhodnutie, voči ktorému dovolanie podľa § 368 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku nie je prípustné. Z uvedeného dôvodu sa prokuratúra k námietkam obhajcu vyjadrovať nebude. Nad rámec uvedeného je tiež nutné poukázať aj na skutočnosť, že obvinený R. nepodal proti označenému trestnému rozkazu odpor (teda riadny opravný prostriedok), bol by inak daný postup podľa § 382 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku.“ Prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku dovolanie odmietol ako oneskorene podané.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť, keďže obvinený pred podaním dovolania nevyužil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Z ustanovenia § 372 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že jednou z podmienok pre prípadne „úspešné“ podanie dovolania, ktorú musia oprávnené osoby (okrem ministra spravodlivosti) splniť, je využitie ich zákonného práva na podanie riadneho opravného prostriedku (s výnimkami uvedenými v druhej a tretej vete tohto ustanovenia). Nesplnenie tejto podmienky je neodstrániteľným nedostatkom dovolania, ktorý má za následok odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd konštatuje, že ak obvinený R. v konaní vedenom pred okresným súdom nevyužil svoje právo podať proti trestnému rozkazu okresného súdu opravný prostriedok - odpor, deklaroval tak svoju „spokojnosť“ s trestným rozkazom vo všetkých jeho výrokoch.

V takom prípade sa použije záver, že obvinený sa v ďalšom konaní nemôže procesne účinným spôsobom (podaním dovolania) domáhať ochrany svojich práv, ak sa v predchádzajúcich štádiách konania o tieto práva náležitým spôsobom nezaujímal a nestaral (*vigilantibus leges sunt scriptae* - zákony sú napísané pre bdelych, treba byť bdely, aby sme mohli ochrániť svoje právo, *vigilantibus iura* - právo je na strane ostražitých, *vigilantibus non dormientibus iura subveniunt* - právo pomáha bdelym, nie spiacim).

Najvyšší súd dopĺňa, že pod podaním riadneho opravného prostriedku v predmetnom konaní by napriek tomu nebolo možné rozumieť „len“ využitie práva podať odpor proti trestnému rozkazu podľa § 355

ods. 1 veta prvá Trestného poriadku. Odpor podaný obvineným proti trestnému rozkazu nie je možné stotožňovať s pojmom riadny opravný prostriedok (ktorého uplatnenie je požadované ustanovením § 372 Trestného poriadku) z dôvodu, že priamo nevyvoláva prieskumné konanie týkajúce sa rozhodnutia, proti ktorému smeruje. Podanie odporu je procesný úkon, ktorým strana v konaní pred súdom odmieta „skrátenu“ formu predmetného trestného konania a s ktorým zákon v dôsledku jeho včasného podania osobou na to oprávnenou ukladá súdu povinnosť prejednať vec na hlavnom pojednávaní v zmysle § 355 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku. Naopak, pod riadnym opravným prostriedkom treba rozumieť podanie odvolania proti rozsudku, ktorým by súd rozhodol po zrušení trestného rozkazu na základe riadne a včas podaného odporu prednesením obžaloby prokurátorom na hlavnom pojednávaní - R 8/2011.

Pokiaľ obvinený v dovolaní spomína aj uznesenie Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 0T/91/2020, zo 6. marca 2023, ktorým súd rozhodol, že odsúdený R. sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a trest odňatia slobody vykoná, najvyšší súd poznamenáva, že ide o rozhodnutie proti, ktorému dovolanie nie prípustné. Návrh obvineného bol však jednoznačný - dovolanie je podané proti trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 0T/91/2020, z 22. júla 2020, ktoré rozhodnutie navrhuje zrušiť a prikázať okresnému súdu aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd uzatvára, že nakoľko obvinený v konaní pred okresným súdom nevyužil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, nesplnil tak podmienku pre podanie dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Trestného poriadku. Táto právna skutočnosť súčasne predstavuje neodstrániteľnú chybu konania, ktorú by nebolo možné napraviť ani po výzve podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie obvineného R. Q. odmietol postupom podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.